

Jo parlo, tu parles, nosaltres aprenem

Balanç de l' experiència de 4 anys de
parelles lingüístiques en hores lectives

Matilde Martínez . IES Palau Ausit. Ripollet.
Luci Nussbaum. U. Autònoma de Barcelona.

Pràctica sistemàtica de tasques orals
comunicatives a una classe de
Secundària Obligatoria: presentació
d'una experiència.

ÍNDEX

- Presentació de l'experiència
 - Context de l'experiència, motivació, objectius
 - Fonamentació de la proposta
 - Característiques de les tasques comunicatives
 - Pràctica: logística i materials, resultats, correccions i millores, ramificacions

Context de l'experiència

- **Marc:** GREIP (Grup de Recerca en Ensenyament i interacció plurilingües)UAB.
- **Lloc:** “Aula d’Acollida” IES PALAU AUSIT. Ripollet. (Barcelona)
- **Protagonistes:** Alumnat autòcton y al.lòcton de **12 a 16 anys** (1r, 2n, 3r, 4t ESO)
- **Durada:** Quatre cursos escolars: (2004/5-2005/6-2006/7-2007/08)

Motivació de l'experiència

- Poca relació entre els col·lectius d'alumnat autòcton i al·lòcton.
- Poc coneixement, per part de l'alumnat autòcton, de la realitat de la immigració recent.
- Manca d'oportunitats, per part de l'alumnat al·lòcton, d'ús del català fora de l'aula d'acollida.
- Manca d'ús del català en contextos no acadèmics, en l'entorn de l'IES.

Objectius (I)

PER A L'ALUMNAT AUTÒCTON

Actuar com a agent
integrador.

Comprendre els
fenòmens
d'immigració.

Conèixer d'altres
realitats.

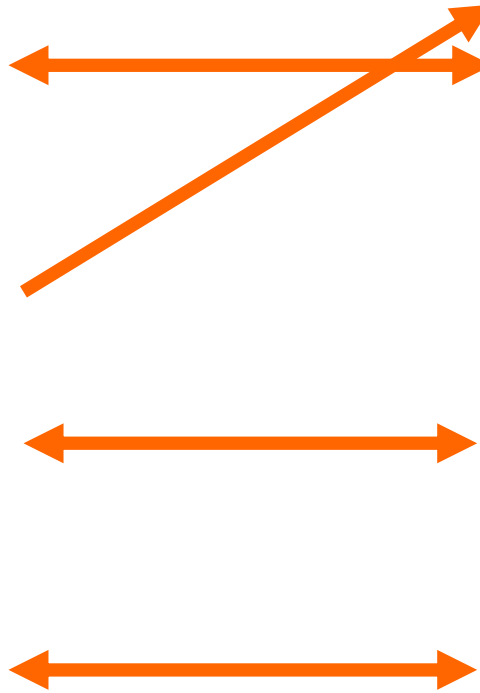
Practicar l'ús del
català en contextos
no acadèmics.

PER A L'ALUMNAT AL·LÒCTON

Augmentar les
oportunitats d'integració.

Accedir a nous
coneixements respecte
de la realitat de
Catalunya i de la cultura
escolar.

Millorar la competència
comunicativa en català.

Objectius (II)

PER A L'ALUMNAT AUTÒCTON

Reflexionar sobre els propis coneixements de la llengua i els fenòmens lingüístics.

Modificar els hàbits d'ús interpersonal del català.

Practicar la construcció d'un tipus de text escrit. **(Informes)**

Establir contactes personals i afectius amb nois i noies del mateix centre.

PER A L'ALUMNAT AL·LÒCTON

Augmentar els coneixements explícits de català.

Promoure la reflexió sobre els propis processos d'aprenentatge del català.

Augmentar la disposició a usar el català en qualsevol context.

Establir contactes personals i afectius amb nois i noies del mateix centre.

Matilde Martínez Sallés
Luci Nussbaum

Fonamentació de la proposta

- Les experiències de les parelles lingüístiques i dels tàndems.
- L'aprenentatge com un procés de socialització.
- L'activitat interactiva com a marc i motiu de desenvolupament de competències.
- La recerca sobre la realització de tasques en parella:
 - l'asimetria de competències.
 - les seqüències de superació d'obstacles de comunicació.

Característiques de les tasques comunicatives

- Una acció comunicativa en què s'utilitza la llengua i que té les característiques bàsiques de les activitats socials quotidianes:
 - els participants estan involucrats en l'activitat.
 - existeix una finalitat.
 - s'intercanvia informació real.
 - el seu èxit s'avalua en funció dels resultats comunicatius.
 - les formes estan al servei de la comunicació.
 - la reflexió sobre la llengua està vinculada a les necessitats comunicatives.

Exemples: *demanar i donar informació; narrar un fet quotidià, un fet biogràfic, una anècdota; establir les regles d'un joc, jugar; ...*

Característiques de les tasques comunicatives

- Una acció comunicativa en què s'utilitza la llengua i que té les característiques bàsiques de les activitats socials quotidianes:
 - els participants estan involucrats en l'activitat.
 - existeix una finalitat.
 - s'intercanvia informació real.
 - el seu èxit s'avalua en funció dels resultats comunicatius.
 - les formes estan al servei de la comunicació.
 - la reflexió sobre la llengua està vinculada a les necessitats comunicatives.

És molt important gravar les converses !

És molt important gravar les converses !

Pràctica: logística i materials

1. Disseny de les tasques tenint en compte la tipologia textual i la durada (45 minuts)
2. Sessió de “formació” de l’ alumnat
3. Planificació i organització de les sessions
4. Anàlisi dels materials gravats i escrits

Pràctica: logística i materials

ESQUEMA GENERAL DE LES CONVERSES

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Tema	IDENTIFICACIÓ PERSONAL	L' ESCOLA	LA FAMILIA, ELS AMICS I LES AMIGUES	VIDA QUOTIDIANA I LLEURE	QUÉ HAS FET DURANT LES VACANCES?	JOCS I ESPORTS	CINEMA I TELEVISIÓ	LA MÚSICA	EL NOSTRE MAPA LINGÜÍSTIC	PROJECTES DE FUTUR	CANVIAR EL MÓN
Tasca.	Trobar tres elements comuns .	Trobar 5 semblances i 5 diferències entre els sistemes educatius respectius	Descriure la família. Trobar afinitats en la descripció de l'amic "ideal"	Trobar una activitat que podrien fer plegats durant el cap de setmana i una altra que podrien fer durant la setmana.	Explicar què han fet durant les vacances. Fer una llista de costums iguals i diferents.	Descriure les regles d'un joc. Explicar quine sport poden explicar a l'altra.	Convèncer l'altre perquè miri un determinat programa de televisió o una pel·lícula	Mostrar la música que més els agrada al YouTube i ensenyar una cançó catalana actual.	Descriure i dibuixar el mapa lingüístic del company o companya	Trobar una activitat que puguin fer junts durant l'estiu i dos professions que els agradin als dos	Fer una llista de 10 coses que voldrien canviar del món actual, argumentar-ho. Acabar uns eslogans de forma consensuada
Tipologia Textual dominant	Descripció	Descripció i enumeració ordenada .	Descripció amb valoració	Descripcions de rutines . Expressió de gustos	Narració en passat	Descripció e instruccions	Resum i persuasió.	Explicació, Argumentació de la elecció.	Text expositiu	Text predictiu.	Argumentació

Pràctica. Materials recollits

- Comentaris informals.
- Enregistrament de les converses.
- Informes.

Pràctica: Resultats

- Seriositat i responsabilitat en la realització de les tasques.
 - Seguiment respectuós del guió
 - Ús sistemàtic del català
 - Ajuda a la comprensió i a la producció, (col.laboració i cooperació en la realització de la tasca.
- La llengua comú (castellà) com a eina facilitadora.
- Adquisició de nous coneixements, nova vida a l'aula.
- **Empatia**

Exemple 1: fer de mestre

Carles – que més?| no fa-s guarderia ni res d'això?|

Beatriz – no·| però| a *lo· a los* cinc-

Carles - = als cinc\=|

Beatriz - *empecé pre-escolar*|

Carles– comences el preescolar|

Beatriz– sí|

Carles– (to molt baix) *repite*|

Beatriz– *qué?*|

Carles– als cinc anys comences-|

Beatriz– als cinc anys *empecé* preescolar|

Carles– (to baix) comences el preescolar|

Beatriz– comences el preescolar|

Exemple 2: fer d'alumne

11. Núria: ara| forner?| el que fa el pa|
12. Yia: sí|
13. Núria: lampista que· arregla· els cables| el metge| un missatger| i un modista| que és un sastre|
14. Yia: què vol dir modista?|
15. Núria: què vol dir?|
16. Yia: sí|
17. Núria: és_ | é·s els que fan| la roba|
18. Yia: (baix)sí|
19. Núria: és el el sastre| un noi és un sastre| i una noia una modista| vale?| quin t'agrada't primer de tots aquests?|
20. Yia: missat—| missatg_ |
21. Núria: missatger?|
22. Yia: (baix))sí|
23. Núria: saps lo que és?|
24. Yia: sí| m··| missatges|
25. Núria: s sí| aquest ja·· el que porta les cartes|
26. Yia: sí· porta les cartes|

Exemple 3: fer de companya

Beatriz- m'agrada jugar a las cartas-| *a· al chinchón y a la escoba del quince-*| i al xinxon se juga amb set cartes i pot jugar tot el jugador que que vulguis-| *e· y se hace lo siguiente*| | quant te-| les set cartes-| tenim que que e· juntar e· tres tres cartes de· del mateix· número-| o del mei mei ma mateix· e· *palo*| *o sea copas oros bueno etcétera-*| *las otras cuatro las otras cuatro cartas* que te· sobran-| tenim que hacer lo mateix-| e· però una que qu_ que sobra-| *con esa puedes puedes cortar-*| en la taula hi ha dos *dos mazos* més de· de cartes-| y· uno és per per agafar y el altre és per· agafar també però a la misma vez per tirar\| e· m· e· la gracia d'este joc és que es que puedes juntar e· las set cart del mateix número-| e· *como por ejemplo* el un el dos el tres i el quatre-| el cinq i el seis i el set\| la· ma· mateix número-| y· si tenés les les set cartes iguales-| podiem cortar i ganar el el joc\|

Exemple 4: joc polifònic

(company-companya, mestre-alumna i magnetòfon)

48. Alex- els esports que podria aprendre de la Beatriz és (rient) el xinxon|

49. Beatriz- el esport que que podria aprendre de de-|
espera que te diga el nombre porque es raro|

50. Alex- (to baix) Alex Alex|

51. Beatriz- de· Alex| es· *el como era?*|

52. Alex- Alex|

52. Beatriz- no\| *el· juego*| el parxís|

54. Alex- jo podria ensenyar a la Beatriz a jugar al parxís|

55. Beatriz – jo podria ensenyar a l'Alex el xinxon|

Exemples

- *“No sap encara mantenir un diàleg en català però, més o menys ho sap parlar, lentament i pensant...Crec que el que li falta és pràctica en la dialogació.”*
- *“L’alumne té més dificultat en els verbs i fa castellanismes.”*
- *“A mi m’ha servit per entrenar el meu català”.*
- *“...com que a casa no parlo català...al tenir que pensar em desenvolupa més el cervell i el català.*
- *“Coses que he après han sigut que hi ha paraules que tenia apreses però que no deia i ara com que el parlo més doncs hi ha paraules que surten.”*
- *“Una de les paraules que he après avui es ‘frequent’ que vol dir ‘normalment’.”*
- *“De català, he après a utilitzar-lo més del que ja ho feia, perquè sempre parlo castellà.”*

Exemples

- *“Hem dit que quedem per anar a jugar al bàsquet el dissabte.”*
- *“He après que tenim bastants coses en comú i que ha de ser molt dur tenir que anar a viure a un altre país. M'agradaria seguir fent això perquè s'aprenen moltes coses entre dues persones de països diferents.”*
- *“M'ha agradat aquesta experiència perquè som molt iguals.”*
- *“Jo vull seguir fet això perquè passo un rato agradable i així apren tant ell com jo i així fem amistat.”*
- *El que menys m'ha agradat es veure que es posa molt nerviós i que li costa expressar-se perquè jo hem sentit una mica identificada quan aprenem altres idiomes i se que es passa malament.”*

Exemples

Hora de l'activitat de 3:30 fins a 4:25. És de Pakistan, porta 1 any a Catalunya. Ja ens coneixíem abans de l'entrevista, perquè anem a la mateixa classe. Hem parlat de el que ens agradaria fer quan acabem aquest any relacionat amb els estudis, també que fem i on anem a viure aquest estiu, les professions que més ens agraden... crec que parla bastant bé el català comparant-lo amb el poc temps que porta aquí. M'ha agradat aquesta activitat, es he trobat molt interessant per que a mes a mes de que coneixes mes a l'altra persona tu mateixa practiques mes el català. Si que faria a fer la activitat amb un altre alumne o amb el mateix, parlant d'altre tema.

Beleir

Correccions i millores

- Observació d'una progressiva “escolarització” de les tasques.
 - Rutina
 - Rapidesa
 - Poca – o nul·la- significació
- Canvis en la “sessió” de formació
 - Classe “shock”
- **Augment de l'exigència en la redacció dels Informes**

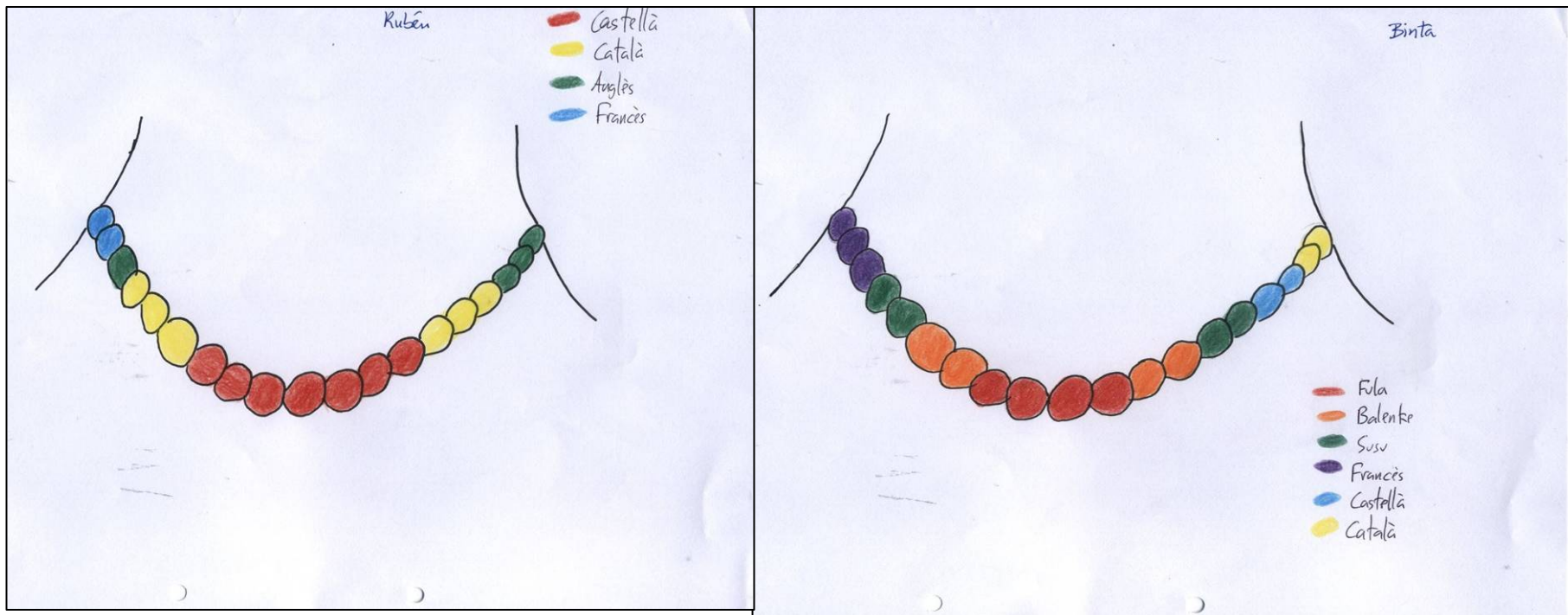
Ramificacions

- “Expressió express”: pràctica conjunta per fer exposicions orals.
- “Escriptors i lectors” : pràctica d’escriptura i lectura comentada
- “La meva llengua, les meves llengües, les llengües de l’escola, les llengües del món”: aplicació conjunta del PEL en francès, català i castellà.

LES NOSTRES LLENGÜES.

(biografies lingüístiques, mapes lingüístics)*

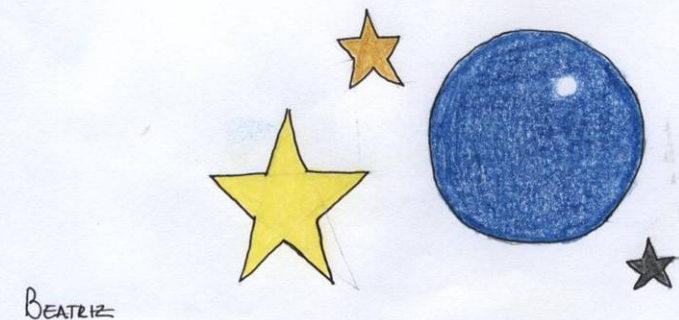
**Activitat feta amb la professora de francès Alícia Sanchez Vera*

LES NOSTRES LLENGÜES.

(biografies
lingüístiques,
mapes
lingüístics)*

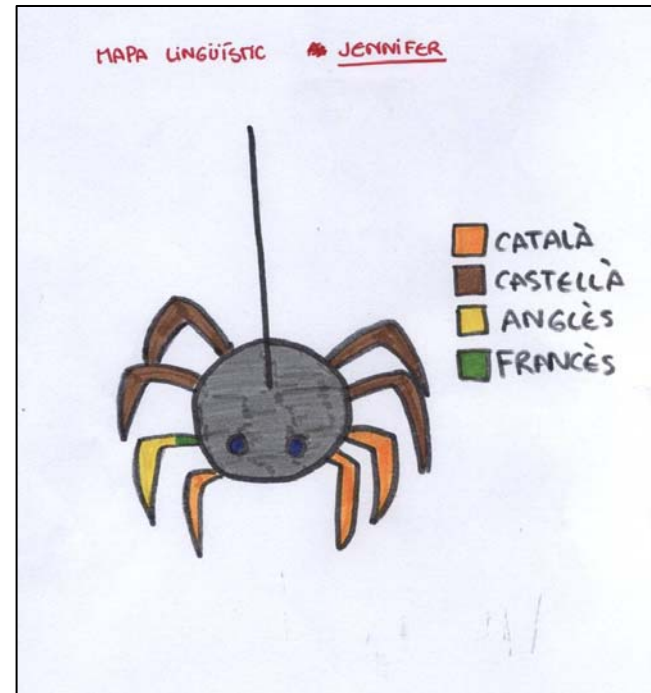
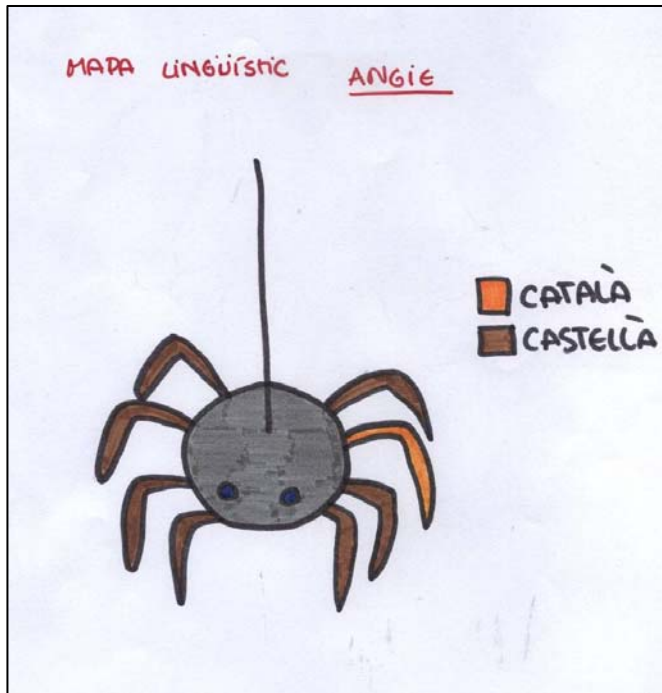
*Activitat feta amb
la professora de
francès Alícia
Sanchez Vera

LES NOSTRES LLENGÜES.

(biografies lingüístiques, mapes lingüístics)*

**Activitat feta amb la professora de francès Alícia Sanchez Vera*

LES NOSTRES LLENGÜES.

(biografies
lingüístiques,
mapes
lingüístics)*

**Activitat feta amb
la professora de
francès Alícia
Sanchez Vera*

Bibliografia

- Consejo de Europa**, (2001): *Marco común europeo de referencia para las lenguas: aprendizaje, enseñanza, evaluación*. Madrid, Instituto Cervantes-Ministerio de Educación, Cultura y Deporte - Editorial Anaya. 2003. <http://cvc.cervantes.es>
- Escobar, Cristina** (2004) *Para querer hablar hay que querer decir algo*. Glosas didácticas 12. <http://www.um.es/glosasdidacticas/doc-es/GD12/05escobar.pdf>
- Fernández, S.** (coord.) (2001) *Tareas y proyectos en clase*. Madrid, Edinumen.
- Hemling, B.** (coord) (2002) *L'apprentissage autonome des langues en tandem*. Paris, Didier.
- Martín Peris, Ernesto.** *¿Qué significa trabajar en clase con tareas comunicativas?* (2004) (REDELE, número cero) <http://www.mec.es/redele/revista/martin.shtml>
- Nussbaum, L.** (1999) *Emergence de la conscience linguistique en travail de groupe entre apprenants de langue étrangère*, *Langages*, 134, 35-50.
- Nussbaum, L. i Unamuno, V. (eds.) (2006) Usos i competències multilingües entre escolars d'origen immigrant**. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.(Textos de JM Cots, C. Escobar, M. Irún, M. Martínez, L. Nussbaum i V. Unamuno.)
- Zanón, J.** (comp.) (1999) *La enseñanza de E/L2 mediante tareas*. Madrid, Edinumen.

